

РЕШЕНИЕ

№ 99

гр. Враца, 29.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на деветнадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Калин Тр. Т.

при участието на секретаря Виолета Цв. Вълкова
като разгледа докладваното от Калин Тр. Т. Търговско дело №
20221400900191 по описа за 2022 година
за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по обективно съединени искиове за заплащане на застрахователно обезщетение за претърпени имуществени и неимуществени вреди, причинени от ПТП, с правно основание чл. 432, ал.1 КЗ вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД и акцесорни искиове за заплащане на мораторна лихва за забава върху претендираните обезщетения с правно основание чл.86, ал.1 ЗЗД във вр. с чл. 497 от КЗ.

В исковата молба ищецът И. И. Й., ЕГН *****, твърди, че на 09.04.2022 г. около 16:25 часа на път III-103 км. 0+120, на изхода на гр. Мездра в посока гр. София е настъпило пътнотранспортно произшествие, при което при укрепване на товар в ремарке на спрял лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № ВР *** ВХ, в състав с прикачено към него едноосно ремарке за лек автомобил с рег. № ВР *** ЕВ, е бил блъснат от лек автомобил марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А *** НС, управляван от А. П. А., ЕГН: *****, който в разрез с правилата за движение по пътищата (чл. 20, ал. 1 от ЗДВП) е управлявал МПС, без да отдава нужното внимание и контрол над управляваното от него МПС и без да се съобразява с конкретната пътна обстановка, с характера и интензивността на движението и с конкретните условия на видимост. Поддържа, че е имал качеството на пешеходец и че в резултат на ПТП-то му е причинена телесна повреда, изразяваща се в счупване на външния кондил на големия пищял на дясна подбедрица. Посочва, че относно посочения инцидент има образувано ДП № 121/2022 г. по описа на ОД на МВР - Враца, РУ-Мездра, пр. пр. № 2447/2022

г. по описа на РП-Враца, ТО-Мездра. Изтъква, че към датата на събитието е било налице валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите с ответното дружество ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК: ***, като застраховател по отношение на л. а. марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А*** НС, предоставящо покритието по чл. 493 от КЗ за периода от 04.11.2021 г. до 04.11.2022 г. В изпълнение на разпоредбата на чл. 380 от КЗ е депозирал по пощата писмена застрахователна претенция при ЗК „Лев Инс“ АД, получена на 05.09.2022 г., във връзка с която е образувана Щета № 0000-1000-03-22-7589 при ответното дружество; с писмо с изх. № 6788/12.09.2022 г. ответникът го уведомил, че за да се произнесе по щетата е необходимо да представи допълнително документи, което писмо приравнява на отказ по смисъла чл. 496, ал. 2, т. 2, а). Твърди също, че след инцидента е докаран по спешност в МБАЛ „Христо Ботев“ АД - гр. Враца на 09.04.2022 г. и на същата дата го приемат за лечение, че съгласно Епикриза ИЗ № 4059 от ортопедо-травматологичното отделение на болницата му е поставена диагноза счупване на горния край на тибията (голям пищял), закрито; на 11.04.2022 г. му е извършена операция (открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация, тибия и фибула) и гипсова имобилизация на ДДК - гипсов лонгет за 35 дена; на 15.04.2022 г. е изписан от болницата и му е назначено медикаментозно лечение - антитромботична профилактика до 30 постоперативен ден; в периода от 18.05.2022 г. до 25.05.2022 г. е бил на рехабилитация в Специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация по вътрешни болести в гр. Мездра. Поддържа, че е ползвал отпуск поради нетрудоспособност за периода от 09.04.2022 г. до 15.05.2022 г., от 18.05.2022 г. до 16.06.2022 г. и от 17.06.2022 г. до 16.07.2022 г. в домашен - амбулаторен режим общо 97 календарни дни, през който период е изпитвал силен дискомфорт и болки в травмираните места, трудности с ежедневните и обичайни дейности и нужда от помощ за повечето от тях, че търпи и ще продължава да търпи болки и страдания за един неопределен период от време; поради силните болки в не малко дни не е могъл да спи по цели нощи, което допринася за тежкото му психическо състояние. Посочва, че е на 52 години, в трудоспособна възраст, че работи като „***“ и в продължение на 4 месеца не е бил в състояние да работи поради причинената му от процесното ПТП телесна травма, както и от необходимостта да се придвижва с помощта на подмишнични патерици. Изтъква също, че връзка с претърпяната телесна повреда следствие на процесното ПТП, е извършил разходи за лечение в общ размер 1 102, 54 за извършена операция, медицински консумативи, стабилизации, рехабилитация, прегледи и др. Моли съда, да осъди ответното дружество ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК: *** да му заплати сумата 50 000.00 лева, представляваща застрахователно обезщетение за причинени неимуществени вреди и сумата 1102, 54 лв., представляваща застрахователно обезщетение за причинени имуществени вреди, настъпили в резултат на ПТП от 09.04.2022 г., ведно със законната лихва върху тези суми от датата на уведомяване с

извънсъдебната претенция - 05.09.2022г., до окончателното ѝ изплащане, както и деловодни разноски.

Ответникът ЗК „Лев Инс“ АД, ЕИК: ***, гр. София, чрез адв. И. М. от АК-Враца, в срока по чл.367, ал.1 ГПК, в отговора на исковата молба оспорва предявените искове като неоснователни. Оспорва твърденията в исковата молба, че процесното произшествие е настъпило единствено по причина от действията на водача на лек автомобил „БМВ 520Д“ с рег. № А *** НС, за виновно противоправно поведение на същия, изразило се в нарушение на установени правила за движение по пътищата, което да е в причинно-следствена връзка с процесното произшествие и настъпилите нематериални вреди на ищеца в твърдения интензитет и проявление, както и твърдения механизъм на последното. Насрещно твърди, че причина за настъпване на събитието са единствено субективните действия на ищеца И. Й., като участник в движението, че същият е причинил или съпричинил настъпването на заявените неимуществени вреди, чрез поставянето си в риск, понеже като водач на лек автомобил с прикачено към него ремарке, е спрял за укрепване на товара на остър завой, без включване на аварийни светлини, поставяне на обезопасителен триъгълник и използване на светлоотразителна жилетка, поради което за водача на МПС след него е било невъзможно да предотврати настъпването на транспортния инцидент. В този смисъл навежда довод за възникване на заявения вредоносния резултат поради лични действия на пострадалия. Оспорва претенцията за неимуществени вреди и по размер, като прекомерна, заявена в противоречие с чл. 45 ЗЗД и с принципа за справедливост, прогласен в чл. 52 от ЗЗД и изключително спекулативна. Оспорва също изцяло исковата претенция за имуществени вреди, както и тази за присъждане на лихва върху претенцията за неимуществени вреди, като неоснователна.

В срока по чл.372, ал.1 от ГПК по делото е постъпила допълнителна искова молба от ищеца, в която поддържа изложените в исковата молба обстоятелства и направените доказателствени искания. Във връзка с твърдяното съпричиняване от страна на пострадалото лице, ищецът твърди, че самият факт на спиране на завой без включени аварийни светлини или непоставяйки обезопасителен триъгълник, не е сам по себе си съпричиняващ фактор, т. е. не е достатъчно само да бъде констатирано нарушение от страна на пострадалия, а е необходимо то да е в пряка причинно-следствена връзка с настъпването на вредоносния резултат, както и че по ДП № 121/2022 г. по описа на ОД на МВР - Враца, РУ-Мездра, е установено, че причина за настъпилото ПТП е закъснялата реакция на аварийно спиране на водача на лек автомобил марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А *** НС. Посочва, че липсва установено каквото и да е противоправно поведение от негова страна, което да е допринесло за настъпване на процесното ПТП и/или за вредите от него.

В срока по чл.373, ал.1 от ГПК по делото е постъпил **отговор на допълнителната искова молба**, в който ответникът заявява, че поддържа

отговора на исковата молба, че оспорва изложените доводи от ищеца относно механизма на ПТП, настъпилите неимуществени вреди, както и причинно-следствената връзка между тях и процесното ПТП и липсата на съпричиняване и излага кратки съображения в тази насока.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и заключенията на вещите лица по изготвените съдебно-медицинска и съдебно-автотехническа експертизи, намери за установено следното:

Не се спори между страните и от доказателствата по делото се установи, че на 09.04.2022 г. около 16:25 часа на път III-103 км. 0+120, на изхода на гр. Мездра в посока гр. София е настъпило пътнотранспортно произшествие между лек автомобил марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А *** НС, управляван от А. П. А., ЕГН: *****, и И. И. Й., ЕГН ***** – водач на лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № ВР *** ВХ, в състав с прикачено към него едноосно ремарке за лек автомобил с рег. № ВР *** ЕВ, който бил спрял за укрепване на товар в ремаркетото.

За произшествието е образувано ДП № 121/2022г. по описа на РУ-Мездра (вх. № 2447/2022г. на РП-Враца, ТО-Мездра), по което е съставен Протокол за оглед на пътнотранспортно местопроизшествие от 09.04.2022 г. от дознател при РУ на МВР, гр.Мездра, след посещение на мястото на ПТП, в който са описани времето, мястото, участниците в произшествието, състоянието на пътното платно, разположението на ППС и причинените им повреди и др. Към протокола е приложен фотоалбум. Произшествието е документирано и с Констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 07.09.2022г., след посещение на мястото от дежурни служители ПТП при РУ-Мездра. В протокола като пострадало лице е посочен И. И. Й. – участник, който е извършвал укрепване на товар, като в момента на ПТП се е намирал извън превозното средство.

Видно от представеното постановление за прекратяване на наказателно производство от 19.10.2022г. досъдебно производство № 2447/2022г. по описа на РП-Враца, ТО-Мездра, водено за престъпление по чл.343, ал.1, б. „б“ вр. чл.342, ал.1 НК е прекратено на основание чл.243, ал.1, т.1 вр. с чл.24, ал.1, т.9 НК – по искане на пострадалия И. И. Й..

За установяване механизма на процесното ПТП и наличие на причинно-следствена връзка между произшествието и настъпилите щети, по делото е назначена съдебно-автотехническа експертиза, по която е изготвено

заклучение. На база на приложените по делото доказателства и тези по ДП № 121/2022г. по описа на РУ-Мездра, вещото лице е дало заключение, че от техническа гледна точка ПТП е настъпило при следния вероятен механизъм: На 09.04.2022 г., около 16,25 часа на път III-103 на изхода от гр. Мездра в посока гр. София, в светлата част на денонощието при сухо време и нормална видимост, в полагащата му се дясна лента на платното за движение се е движил лек автомобил „БМВ 520Д“ с рег. №А***НС, управляван от А. П. А. от с. *** със скорост около 34 км/ч. В същото време на пътното платно пешеходецът И. И. Й. от гр. Мездра е извършвал укрепващи действия на товара в прикаченото към лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ВР***ВХ автомобилно ремарке с рег. № ВР***ЕВ, който е бил спрял в десния край на платното за движение. В определен момент, в който лекият автомобил „БМВ 520Д“ се намирал на около 22 метра от мястото на удара, водачът му е възприел, като опасност спрелият на пътното платно лек автомобил „Фолксваген Голф“ с прикаченото към него автомобилно ремарке и находящите се до него пешеходци. Поради закъсняла реакция на аварийно спиране лекият автомобил „БМВ 520Д“ при достигане до мястото на удара с предната дясна ъглова част с приплъзващ удар е блъснал пострадалия пешеходец И. И. Й. и калника на лявото колело на ремаркетото, след което в режим на спиране се установил в покой. В резултат на станалото ПТП И. И. Й. е получил нараняванията описани в медицинските документи. При обсъждане данните по произшествието от техническа гледна точка вещото лице е стигнало до извода, че причина за настъпването му са субективни действия на водача на лекия автомобил „БМВ 520Д“ с органите за управление (спирачен педал, волан за управление), довело до закъсняла реакция на аварийно спиране, и спиране на платното за движение на лекия автомобил „Фолксваген Голф“ без поставен предупредителен светлоотразителен триъгълник. От заключението се установява също, че обилното затревяване, разклонените храсти и крайпътните дървета са ограничили пряката видимост на водача на лекия автомобил „БМВ 520Д“ на разстояние около 22 метра. Според вещото лице при правилно поставен от водача на лек автомобил „Фолксваген Голф“ предупредителен триъгълник, разположен на разстояние от минимум 30 метра от спрелия автомобил, разстоянието на видимост на водача на лек автомобил „БМВ 520Д“ (определено по-горе на около 22 метра) би се увеличило на 52 метра, т.е., става двойно по голямо и възможността за предотвратяване на ПТП-то в случая се удвоява. Според заключението водача на лек автомобил „Фолксваген Голф“ е могъл да паркира извън платното за движение, тъй като ширината на банкетата, съгласно протокола за оглед на ПТП, е била 2,5 м. и е била напълно достатъчна за паркиране върху него.

В съдебното заседание вещото лице, изготвило заключението по назначената съдебно-автотехническа експертиза поясни, че при наличие на светлоотразителна жилетка през светлата част на денонощието, видимостта се повишава, както и че в случая, при пряка видимост между двата автомобила

от 22 метра, използването на светлоотразителна жилетка от пешеходеца не би променило това разстояние. Според вещото лице използването на светлоотразителния триъгълник има значение за предотвратяване на ПТП-то. Водачът на лек автомобил "БМВ 520Д" е имал възможност и без светлоотразителен триъгълник да спре, ако не е закъснял с реакцията си, но ако е бил поставен триъгълник, водачът на този автомобил е щял да реагира 3 секунди по-рано и така да спре два пъти със скоростта, с която се е движил (34 км.ч.), тъй като са му били нужни 19 метра и половина, за да спре. Вещото лице поясни също, че ако автомобила с ремаркетото е бил паркирал или спрял на пътния банкет, при ясно и слънчево време, при сух път, в района на завой и при тази скорост от 34 км.ч., лек автомобил "БМВ 520Д" би преминал по пътното платно безопасно и нормално, без да настъпи ПТП.

Заключението по изпълнената съдебно-автотехническа експертиза не е оспорено от страните и съдът го приема като обективно, компетентно и пълно, изясняващо относими към предмета на делото факти и обстоятелства.

За изясняване на факти и обстоятелства относно процесното ПТП и неговият механизъм допринасят и показанията на свидетеля А. П. А. - водач на лек автомобил марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А *** НС, причинил процесното ПТП. Според свидетеля лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ВР***ВХ с прикаченото към него автомобилно ремарке е бил спрял на пътното платно и не е имало поставен триъгълник или някакъв друг знак за обозначаване, че е спрял на пътя, а пострадалият И. Й., съпругата му и още един мъж били отвън до ремаркетото. Свидетелят твърди, че не е карал с висока скорост, но понеже завоя бил продължителен и автомобила с ремаркетото били спрели вътре в завоя, успял да ги види в последния момент; опитал се е да избегне удара, обаче в другата (насрещната) лента за движение е приближавал автомобил, поради което с дясната страна на своя автомобил е качил ремаркетото. Смята, че ако пострадалия е бил поставил триъгълник или друг някакъв знак, за да обозначи, че е спрял, е щял да избегне удара. Според свидетеля трафика е бил нормален, имало е автомобили; автомобилът му е бил с включени автоматично светлини в режим "дневни светлини". Същият твърди, че всичко е станало за секунди, че автомобилът с ремаркетото и пострадалия излезли внезапно пред него в завоя, че нямал никаква видимост; ударил спирачки, чак когато се ударил в ремаркетото или малко преди това може да е било. Според свидетеля причината, за да не предприеме моментално аварийно спиране е, че нямал никаква видимост и нямало

обозначения, чрез триъгълник или по друг начин, че има спрял автомобил. Не можел да предприеме и заобикаляне на спрелия автомобил, тъй като в насрещната лента за движение приближавал автомобил. Свидетелят твърди, че моментално натиснал спирачка в момента, в който ги възприел.

Показания относно обстоятелствата, при които е настъпило процесното ПТП, по делото дава и свидетелката Р. П. Й. – съпруга на ищеца, която е присъствала на произшествието и е очевидец. Същата твърди, че инцидента се случил за период от време 5 или 10 минути от момента, в който съпругът ѝ забелязал, че товара в ремаркетото се е изместил. Той спрял автомобила след завоя и слязъл от него, за да погледне дали наистина има голямо разместване на товара и в този отрязък от време се задал лек автомобил „БМВ” и станала катастрофата. Според свидетелката съпругът ѝ бил пуснал аварийни светлини на ремаркетото, за да не пречи на движението, но физически нямал време да сложи предупредителния триъгълник.

Съдът кредитира показанията на свидетелите като обективни, непротиворечиви и преки, доколкото кореспондират помежду си и с останалия доказателствен материал, при което следва да бъдат ценени при постановяването на решението. При преценка на показанията на свидетелката Р. Й. съдът отчита възможната нейна заинтересованост от изхода на делото, предвид съпружеската ѝ връзка с ищеца и обстоятелството, че същите не кореспондират напълно с установеното в заключението на вещото лице по съдебно-автотехническата експертиза, с оглед разпоредбата на чл.172 от ГПК.

Страните по делото не спорят относно съществуването на валидно застрахователно правоотношение по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, обективизирано в застрахователна полица с период на валидност от 04.11.2021 г. до 04.11.2022 г. , сключена при ответното застрахователно дружество ЗК „Лев Инс“ АД, с която се покрива отговорността на водача на лек автомобил марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А*** НС - А. П. А.; направена от ищеца И. Й. пред застрахователя извънсъдебна претенция на 05.09.2022 г. за изплащане на застрахователно обезщетение и образувана преписка по щета № 0000-1000-03-22-7589 г., и неизплащане на претендираното застрахователно обезщетение от застрахователя към момента на подаване на исковата молба, поради което, на основание чл.146, ал.1, т.4 от ГПК, с определението по чл.374 от ГПК съдът е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване тези обстоятелства.

За установяване на причинените на ищеца травматични увреждания, техният интензитет и продължителност на лечение по делото са представени писмени доказателства (история на заболяването № 4059/2022г. и № 613/2022г., лист за преглед на пациент от КДБ/СО при МБАЛ „Христо Ботев“ АД, гр.Враца, епикризи, оперативен протокол, резултати от рентгенологични и лабораторни изследвания, болнични листа и др.), назначена е и изпълнена съдебно-медицинска експертиза и са събрани гласни доказателства.

От представената медицинска документация се установява, че след настъпване на ПТП пострадалият И. Й. е приет в ЦСМП – Враца с диагноза: счупване на горния край на тибията (голям пищял) закрито, пострадал при сблъскване с лек автомобил; не е удрял главата (лист за преглед на пациент от КДБ/СО № 004630/09.04.2022 г. при МБАЛ „Христо Ботев“ АД, гр.Враца). На същата дата И. Й. е приет за лечение в ОТО при МБАЛ „Христо Ботев“ АД – Враца, където е бил в периода от 09.04.2022 г. до 15.04.2022 г., видно от епикриза ИЗ № 4059, с диагноза: Счупване на горния край на тибията (голям пищял) закрито. В анамнезата е отразено, че е пострадал при ПТП, като е бил блъснат от лек автомобил на пътя, при което получил контузия на ДЦК. Почувствал силна болка в дясна колянна става, която отекла и не могъл да стъпи на крайника. При приемането е бил в добро общо състояние, адекватен, спокоен и ориентиран. Нормален соматичен статус. Дясна колянна става е била оточна със спонтанна болка при пипане и ограничен обем на движение. Имал данни за костен хруст като ДЦК е бил без СНД. Параклиника - б.о. От направените рьографии: без данни за травматични изменения на костите на дясна подбедрица; данни за счупване на външния кондил на десен голям пищял. На 11.04.2022 г. е извършена операция № 466 - оперативно наместване и ОМ с вътрешна фиксация с остеосинтезна заключваща плака и 4,5 мм. (фи) заключващи винта. Поставена е гипсова имобилизация на ДЦК — гипсов лонгет. Проведено е медикаментозно лечение с обезболяващи, АБ, НСПВС и антитромботични средства. Изписан с подобрение с дадени указания за отбременяване на ДЦК за срок от 35 дни, сваляне на конците на 12-тия следоперативен ден и антитромботична профилактика до 30-тия следоперативен ден. От епикриза ИЗ № 613 от СБПЛРВБ - Мездра-ЕООД гр. Мездра, е видно, че И. Й. е бил за лечение в това лечебно заведение от 18.05.2022 г. до 25.05.2022 г. с диагноза: лечение включващо други видове рехабилитационни процедури. Последици от счупвания на долен крайник. Постъпил по повод на оплаквания от оток, болка, скованост и ограничени движения на дясна колянна става, както и затруднена походка, след травма на десен голям пищял на 09.04.2022 г. по повод на претърпяно ПТП. При приемането бил в добро общо състояние, ориентиран, с нормален соматичен статус. Имал оток на дясна колянна става. Активни и пасивни движения са били болезнени с ограничен обем на сгъването около 80 градуса. Походка щапяща, с една патерица. По време на престоя е проведен рехабилитационен

курс с механотерапия и криотерапия, като оплакванията значително са намалели и е доведен до възможност за изпълняване на дейности от ежедневието. Изписан с дадени указания за провеждане на ЛФК в домашни условия. От приложените 3 броя болнични листа, издадени от специализирана ЛКК - ортопедо-травматологична, СБПЛРВБ-Мездра ЕООД (специализирана ЛКК - ФРМ) и ортопедична ЛКК при МЦ „Света Анна“ ООД - Враца, се установява, че И. Й. е бил общо 97 дни в отпуск по болест по повод посоченото счупване.

От заключението на вещото лице по назначената и извършена съдебно-медицинска експертиза по писмени данни, изготвено след изследване на материалите по делото и личен преглед на ищеца, се установи, че в резултат на процесното ПТП на 09.04.2022 г. ищецът е получил счупване на външния кондил на десен голям пищял, което му е причинило трайно затруднение на движенията на долен десен крайник. Лечението, което е проведено на пострадалия, е било оперативно - открито наместване и ОМ, като срока за възстановяване е от порядъка на 6 месеца. Ищецът е претърпял оперативна интервенция, която е била наложителна за възстановяване на целостта на костта. Според заключението в тялото на ищеца не са поставени метални стабилизации; такава е поставена в областта на десния голям пищял (остеосинтезна заключваща плака фиксирана с 6 заключващи винта с диаметър 4,5 мм.), като същите подлежат на премахване по желание на пациента. Възстановителния и лечебен период на пострадалия е около 6 месеца, като посоченото увреждане подлежи на пълно възстановяване. От заключението се установява също, че са налице данни, че ищецът се е придвижил с помощно средство - две патерици, по време на оздравителния период /гипсовата имобилизация/ и след това с една до възстановяване на функцията на крайника.

Във връзка със заключението, на 03.11.2023 г. вещото лице, изготвило експертизата, е извършило преглед на И. Й., при който пострадалият се е оплаквал от болка и дискомфорт в областта на дясно коляно при натоварване и промяна на времето. Обективно: добро общо състояние; походка самостоятелна без накуцване; обем движения - нормални. Постоперативен S-образен белег предно странично с дължина 16 см. на горна трета на дясна подбедрица. В дълбочина се опипва ОМ. От направената рьо графия на дясно коляно - състояние след оперативна интервенция с наложена метална остеосинтеза на ниво на проксимална трета на десен голям пищял.

В съдебното заседание вещото лице, изготвило заключението по назначената съдебно-медицинска експертиза по писмени данни, потвърди, че при извършения преглед на ищеца на 03.11.2023г. е установил, че състоянието му е добро, походката е самостоятелна, без накуцване, с нормален обем на движение.

Заключението на вещото лице по изготвената съдебно-медицинска експертиза по писмени данни не е оспорено от страните и съдът го приема като обективно, компетентно и пълно, изясняващо относими към предмета на

делото факти и обстоятелства.

За установяване на преживените от пострадалия болки, страдания и неудобства в резултат на извършеното ПТП, по делото е разпитана като свидетел Р. П. Й. - негова съпруга.

Свидетелката твърди в показанията си, че 15-20 минути след настъпването на катастрофата съпруга ѝ бил транспортиран до бърза помощ. Видяла го отново 3-4 часа след това в МБАЛ "Христо Ботев" - Враца - същият бил неподвижен и със счупен десен крак; била му извършена операция, при която му поставили имплант-шина; престоял 10 дни в болница, а след това в къщи още 20 дни с гипс, след което болничния му бил продължен до около 6 месеца. От показанията на свидетелката се установи също, че на ищеца му било много трудно придвижването, тъй като нямал опора на десния крак и се придвижвал с патерици, а за някои санитарни нужди, за обличане и събличане и за къпане му помагала тя. Според свидетелката инцидента оказал въздействие върху психиката на съпруга ѝ - същият станал малко по-сприхав, изнервен и ограничил контактите си с хора. Към настоящия момент ищецът изпитва дискомфорт, усеща импланта и предстои операция за премахването му, за да не му причинява тези притеснения. Свидетелката смята, че съпругът ѝ не се е възстановил напълно физически и емоционално.

Съдът кредитира показанията на свидетелката като обективни, непротиворечиви и преки, при което следва да бъдат ценени при постановяването на решението. При преценка на показанията ѝ съдът отчита възможната нейна заинтересованост от изхода на делото, предвид съпружеската ѝ връзка с ищеца и обстоятелството, че същите не кореспондират напълно с установеното в заключението на вещото лице по съдебно-медицинската експертиза, с оглед разпоредбата на чл.172 от ГПК.

За установяване на направените разходи за лечението на ищеца по делото са приложени четири фактури с касов бон към тях на името на И. Й., както следва: Фактура № 0000123426/11.04.2022 г., издадена от МБАЛ „Христо Ботев“ АД, гр. Враца, на стойност 910,00 лв. за ОМ; Фактура № 0000123544/15.04.2022 г., издадена от МБАЛ „Христо Ботев“ АД гр. Враца, на стойност 34.80 лв. за потребителска такса за 6 дневен престой; Фактура № 3000003017/16.04.2022 г., издадена от ДК ЕООД, гр. Враца, на стойност 82.99 лв. за анти тромботичен препарат и Фактура № 0000008116/25.05.2022 г.,

издадена от „СБПЛРВБ –Мездра” ЕООД, на стойност 23,20 лв. за потребителска такса за 4 дневен престой. По отношение на извършените разходи, отразени във фактурите, вещото лице по назначената и извършена съдебно-медицинска експертиза заключава, че същите се намират в причинно-следствена връзка с болничния престой, проведеното лечение, в това число антитромботична профилактика и рехабилитация и са в причинна връзка с процесното ПТП.

С исковата молба е представена също и разписка от 23.08.2022г., издадена от Изи Пей за сумата 51,55 лева, наредена в полза на МБАЛ „Христо Ботев“ АД гр. Враца, представляваща такса за медицинска документация на И. Й., която сума няма характер на разходи за лечение на пострадалия и не следва да бъде приемана като такава.

Въз основа на така възприетите фактически констатации, от правна страна, съдът намира за обосновани следните изводи:

Предявеният иск с правно основание чл. 432, ал. 1, вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД е допустим. Съгласно нормата на чл. 498 КЗ, установяваща абсолютна положителна процесуална предпоставка за допустимост на прекия иск на пострадалия от настъпило застрахователно събитие срещу застраховател, увреденото лице, което желае да получи застрахователно обезщетение, следва да отправи първо към застрахователя писмена застрахователна претенция по реда на чл. 380 КЗ. Ако застрахователят не е платил в срока по чл. 496, откаже да плати обезщетение или ако увреденото лице не е съгласно с размера на определеното или изплатеното обезщетение, пострадалият може да предяви претенцията си пред съда. Установи се по делото, че сочените предпоставки са налице – писмено заявление от ищеца от 05.09.2022 г. и отказ на застрахователя да определи и изплати обезщетение. Не е оспорена и материално – правната легитимация на ответника.

Правната норма на чл. 432, ал. 1 КЗ урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключил договор за застраховка "Гражданска отговорност", обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Основателността на прекия иск предполага установяване при условията на пълно и главно доказване в процеса на следните факти: 1.

настъпилото ПТП и неговия механизъм, 2. противоправното поведение на виновния водач, 3. претърпените имуществени и неимуществени вреди и 4. наличието на пряка причинна връзка между вредите и настъпилото ПТП, 5. ответникът да е застраховател на гражданската отговорност на причинилия произшествието водач. Вината съгласно установената с нормата на чл. 45, ал. 2 ЗЗД законова презумпция се предполага.

Съдът, след съвкупна преценка на събраните доказателства намира, че са налице елементите от фактическия състав на деликта.

От Протокола за оглед на пътно-транспортно местопроизшествие от 09.04.2022 г., от Констативния протокол за ПТП с пострадали лица от 07.09.2022г. и от постановлението за прекратяване на наказателно производство от 19.10.2022г. на РП-Враца, ТО-Мездра, по делото безспорно се установи настъпването на пътнотранспортно произшествие на 09.04.2022 г. около 16:25 часа на път III-103 км. 0+120, на изхода на гр. Мездра в посока гр. София, между лек автомобил марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А *** НС, управляван от А. П. А., и И. И. Й. – водач на лек автомобил марка „Фолксваген“, модел „Голф“ с рег. № ВР *** ВХ, в състав с прикачено към него едноосно ремарке за лек автомобил с рег. № ВР *** ЕВ, причинено виновно от водача на лек автомобил „БМВ“ с рег. № А *** НС, който е нарушил правилата за движение по пътищата и е причинил имуществени и неимуществени вреди на ищеца И. И. Й..

От заключението на съдебно-автотехническата експертиза и от показанията на свидетелите А. А. и Р. Й. се установи механизма на процесното ПТП: водачът на лек автомобил „Фолксваген“ „Голф“ с рег. № ВР *** ВХ, в състав с прикачено към него ремарке с рег. № ВР *** ЕВ И. Й. е бил спрял в десния край на платното за движение на изхода от гр. Мездра в посока гр. София в участък на десен завой и извършвал укрепващи действия на товара в ремаркетото, като се намирал от лявата страна на ремаркетото върху пътното платно; в този момент в полагащата му се дясна лента на платното за движение се е движил лек автомобил „БМВ 520Д“ с рег. № А *** НС, управляван от А. А. със скорост около 34 км/ч.; когато се намирал на около 22 метра от мястото на удара в условията на десен завой, водачът А. А. е възприел, като опасност спрелият на пътното платно лек автомобил „Фолксваген Голф“ с прикаченото към него ремарке и находящите се до него пешеходци, но поради закъсняла реакция на аварийно спиране лекият автомобил „БМВ 520Д“ е блъснал намиращият се на пътното платно от лявата страна на ремаркетото И. Й..

Наличието на причинно-следствена връзка между произшествието и

настъпилите щети на ищеца е установено от заключенията по изпълнените съдебно-автотехническа и съдебно-медицинска експертизи.

С оглед на изложеното, след съвкупна преценка на събраните доказателства, съдът приема за установен механизма на процесното ПТП и причинно-следствената връзка между настъпилото ПТП и вредоносните последици.

От посочените по-горе доказателства, както и от приложените материали по ДП № 121/2022г. по описа на РУ-Мездра (вх. № 2447/2022г. на РП-Враца, ТО-Мездра), се установява и виновното и противоправно деяние на водача на лек автомобил „БМВ 520Д” с рег. № А***НС, А. А. – същият е нарушил чл. 20, ал.1 от ЗДв.П, а именно не е осигурил непрекъснат контрол над автомобила, и чл. 20, ал.2 от ЗДв.П – при избиране скоростта на движението не се е съобразил с конкретните условия на видимост, за да бъде в състояние да спре пред всяко предвидимо препятствие и не е спрял при възникналата опасност за движението.

Установява се също от заключението на съдебно-автотехническата експертиза, че причина за настъпилото ПТП са субективните действия на водача на лек автомобил „БМВ 520Д” с рег. № А***НС А. А. с органите за управление, довело до закъсняла реакция на аварийно спиране.

Субективният елемент от състава на гражданския деликт - вината, съгласно чл. 45, ал. 2 ЗЗД се презюмира, като в тежест на ответника бе да проведе обратно доказване, като ангажира съответни доказателства за липсата ѝ. Такива не са представени по делото.

Безспорен по делото е и фактът, че гражданската отговорност на виновния за произшествието водач е застрахована при ответника и събитие то е настъпило в срока на покритие на застрахователната полица.

Събраните в настоящото производство доказателства (медицински документи, заключение по съдебно медицинска експертиза, гласни доказателства и фактури с фискални бонове) дават основание за извод, че при процесното ПТП ищецът е получил телесно увреждане - счупване на външния кондил на десен голям пищял и е претърпял болки, страдания и неудобства, окачествени от съдебната практика като неимуществени вреди; направил е също и разходи, свързани с престоя му в здравните заведения и с лечението му, представляващи имуществени вреди. Същите са в пряка причинна връзка с произшествието и поведението на водача на застрахования автомобил, тъй като се установи, че ищецът е пострадал именно при посоченото ПТП.

Изложеното дава основание на съда да приеме, че по делото е доказано по безспорен начин основанието за възникване на прякото право на ищеца по чл. 432, ал. 1 от КЗ срещу застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите за справедливо обезщетяване на претърпените при застрахователното събитие болки и страдания по критерия на чл. 52 от ЗЗД.

Спорен по делото е въпросът за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди, с оглед приложението на разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

При определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди съдът се ръководи от принципите на справедливостта и от своето вътрешно убеждение. Неимуществените вреди, макар да имат стойностен еквивалент, са в сферата на субективните преживявания на пострадалия, затова за тяхното определяне имат значение различни обстоятелства.

Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД и за да се реализира справедливо възмездяване на претърпени от деликт болки и страдания, е необходимо да се отчете действителният размер на моралните вреди, като се съобразят всички конкретни обстоятелства около самото произшествие, броя, произхода, вида, характера и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, възрастта на пострадалия, както и икономическата конюнктура в страната и общественото възприемане на критерия за "справедливост" на съответния етап от развитие на обществото в държавата във връзка с нормативно определените лимити по застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Следва да се посочи, че на обезщетяване подлежат не само съзнаваните болки, страдания и неудобства, причинени от увреждането и явяващи се пряка и непосредствена последица от него, но и самото понасяне на увреденото състояние. В този смисъл са и дадените разяснения в ППВС № 4/1968 г., съгласно които понятието "справедливост" не е абстрактно понятие и е свързано "с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства" каквито са "характера на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др."

В процесния случай ищецът И. И. Й. е получил счупване на външния кондил на десен голям пищял, което му е причинило трайно затруднение на

движенията на долен десен крайник. За посоченото увреждане пострадалият е претърпял оперативно-ортопедично (открито наместване на счупената кост с поставяне на остеосинтезна заключваща плака, фиксирана с 6 заключващи винта) и медикаментозно лечение за срок от 7 дни в здравно заведение, бил е с поставена гипсова имобилизация за срок от 35 дни, проведени са му рехабилитационни процедури в лечебно заведение за срок от 8 дни и е бил в отпуск по болест общо 97 дни. Възстановителния и лечебен период от това увреждане е от порядъка на 6 месеца. По време на инцидента и след него ищецът е търпял болки и страдания с интензитет, характерен за този вид травми (счупвания на кости), като по време на престоя в здравното заведение същите са купирани със съответните медикаменти. През възстановителния период /по време на гипсовата имобилизация/ пострадалият се е придвижил с помощно средство - две патерици, а след това с една до възстановяване на функцията на крайника. Нито от събраните показания, нито от приетата експертиза се установява ищецът да е търпял вреди, надхвърлящи значително по обем или времетраене обичайните последици от този вид фрактури. През този период ищецът е нарушил за кратко обичайният си начин на живот, търпял е неудобства, свързани с обслужване на хигиенни и физиологични нужди, неудобство от необходимостта да бъде обгрижван от други лица, но същите са обичайни за подобен род ситуации. При определяне на обезщетението следва да се съобрази също, че ищецът е получил обичайното емоционално състояние на пострадали при пътни инциденти, че стресът, който е изпитал, не е бил по-голям от обичайния при такива събития, както и че в момента няма клинични данни за психично заболяване и ищецът е възстановен в обичайното си физиологично функциониране. Оздравителният период за ищеца е приключил успешно, състоянието му е добро, походката му е самостоятелна, без накуцване, с нормален обем на движение, като увреждането подлежи на пълно възстановяване.

Като взе предвид тези доказани от ищеца И. И. Й. вреди, хоспитализацията му в здравни заведения, извършената операция, факта, че е бил в активна трудоспособна възраст - 52 години към момента на настъпване на ПТП, продължителността на възстановителния процес (около 6 месеца), обстоятелството, че е възстановен напълно и няма необходимост от бъдещо лечение, както и претърпените от него неудобства и затруднения в битовото обслужване през оздравителния период; не на последно място преживения стрес от травмиращото събитие, при съобразяване и на икономическите условия в страната към момента на настъпване на вредите, а като ориентир съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетението момент, индиция за икономическите условия, съдът намира, че справедливото в случая обезщетение по смисъла на чл. 52 ЗЗД с оглед конкретните обстоятелства следва да бъде определено в размер

30 000 лева. Този размер на обезщетението би репарирал в пълна степен причинените на ищеца неимуществени вреди вследствие на деликта, без да води до неоснователно обогатяване за сметка на застрахователя. Определеното обезщетение е съответно на жизнения стандарт на страната към правнорелевантния момент.

С исковата молба е предявен и иск за заплащане на обезщетение на претърпените от ищеца имуществени вреди в общ размер 1102,54 лева. В подкрепа на твърденията за извършени разходи ищецът е представил съответни доказателства - фактури с фискални бонове за платени остеосинтезен материал, антитромботичен препарат и за потребителска такса на обща стойност 1050,99 лв. Посочените суми са заплатени от ищеца И. И. Й.. Установи се също така, от заключението по изготвената съдебно-медицинска експертиза, че посочените в платежните документи разходи са във връзка с причинената на ищеца травма от настъпилото ПТП, като извършването на същите е било необходимо от медицинска гледна точка за престоя му в здравните заведения, за извършената операция и за проведеното лечение, в това число антитромботична профилактика. С оглед изложеното, ответното застрахователно дружество дължи на ищеца обезщетение за причинените от процесното ПТП имуществени вреди в установения размер от 1050,99 лева.

По възражението за съпричиняване:

За да е налице съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, пострадалият трябва обективно да е допринесъл за вредоносния резултат, създавайки условия или улеснявайки с поведението си неговото настъпване, независимо дали е действал или бездействал виновно. Релевантен за съпричиняването и за прилагането на посочения законов текст е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало, наред с неправомерното поведение на деликвента, до увреждането като неблагоприятен резултат. Само това поведение на пострадал, което се явява пряка и непосредствена причина за произлезли вреди би могло да обуслови извод за прилагане на разпоредбата за съпричиняването. Принос ще е налице винаги, когато с поведението си пострадалия е създал предпоставки за възникване на вредите. Съпричиняването подлежи на пълно и главно доказване от страна на ответника, който с позоваване на предпоставките по чл. 51, ал. 2 ЗЗД, цели намаляване на отговорността си към увреденото лице.

Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване.

В конкретния случай в отговора на исковата молба е наведено възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалия с твърдения, че като водач на лек автомобил „Фолксваген голф“, с рег. № ВР *** ВХ, с прикачено ремарке с рег. № ВР *** ЕВ, е спрял за укрепване на товара на остър завой, без включване на аварийни светлини, поставяне на обезопасителен триъгълник и използване на светлоотразителна жилетка, поради което за водача на МПС след него е било невъзможно да предотврати настъпването на транспортния инцидент.

От заключението по изготвената съдебно-автотехническа експертиза се установи, че водачът И. Й. е бил спрял управлението от него лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ВР***ВХ с прикаченото към него ремарке с рег. № ВР***ЕВ в участък от пътя, представляващ десен завой при ограничена видимост на разстояние около 22 метра, в десния край на платното за движение и е извършвал укрепващи действия на товара в ремаркетото, като се е намирал от лявата му страна. Според заключението водачът на лек автомобил „Фолксваген Голф“ е могъл да паркира извън платното за движение, тъй като ширината на банкета, съгласно протокола за оглед на ПТП, е била 2,5 м. и е била напълно достатъчна за паркиране върху него. В съдебното заседание вещото лице поясни, че ако автомобилът с ремаркетото е бил паркирал или спрял на пътния банкет, при ясно и слънчево време, при сух път, в района на завой и при тази скорост от 34 км.ч., лек автомобил "БМВ 520Д" би преминал по пътното платно безопасно и нормално, без да настъпи ПТП.

Установява се също от показанията на свидетелите, че водачът на лек автомобил „Фолксваген Голф“ не е обозначил спрялото превозно средство с предупредителен светлоотразителен триъгълник или по друг подходящ начин, така че то да бъде забелязано навреме от водачите на приближаващите се пътни превозни средства. Според заключението при правилно поставен от водача на лек автомобил „Фолксваген Голф“ предупредителен триъгълник, разположен на разстояние от минимум 30 метра от спрелия автомобил (според изискването на чл.97, ал.4 ЗДвП), разстоянието на видимост на водача

на лек автомобил „БМВ 520Д“ (определено по-горе на около 22 метра) би се увеличило на 52 метра, т.е., става двойно по голямо и възможността за предотвратяване на ПТП-то в случая се удвоява. В съдебното заседание вещото лице поясни, че използването на светлоотразителния триъгълник в случая има значение за предотвратяване на ПТП-то; ако е бил поставен такъв триъгълник водачът на лек автомобил "БМВ 520Д" е щял да реагира 3 секунди по-рано и така да спре два пъти със скоростта, с която се е движил (34 км.ч.), тъй като са му били нужни 19 метра и половина, за да спре. В заключението си вещото лице е посочило, че причина за настъпването на процесното ПТП наред със субективните действия на водача на лекия автомобил „БМВ 520Д“ с органите за управление, довело до закъсняла реакция на аварийно спиране, е и спирането на платното за движение на лекия автомобил „Фолксваген Голф“ без поставен предупредителен светлоотразителен триъгълник.

При така събраните доказателства съдът намира, че по делото е установено твърдяното съпричиняване на ПТП от страна на ищеца. В нарушение императивната разпоредба на чл. 98, ал.1, т.3 ЗДвП, ищецът е спрял шофирания от него автомобил в участък от пътя с ограничена видимост (завой), без за това да е била налице основателна причина - авария или повреда в автомобила (чл.97, ал.1 ЗДвП), върху платното за движение при възможност да спре върху банкета, който е бил с ширина 2,5 м. (нарушение на чл.94, ал.1 ЗДвП), без да постави задължителния съгласно чл. 97, ал.3 ЗДвП предупредителен светлоотразителен триъгълник, което би предотвратило произшествието. Наред с това при извършване на укрепващите действия на товара в ремаркетото пострадалият се е намирал вляво от ремаркетото, което означава, че се е намирал върху пътното платно, с което поведение, като пешеходец е допуснал и нарушение на чл. 108, ал. 1 и чл. 113, ал. 1, т. 2, предл. 2 ЗДвП.

Предвид гореустановеното съдът приема, че поведението на ищеца е в причинна връзка и е допринесло за настъпване на вредоносните последици, тъй като ако беше спазил посочените правила за движение, вредоносния резултат не е щял да настъпи. Така ищецът сам се е поставил в завишен риск. Поведението на ищеца е противоправно и е в причинна връзка с инцидента и телесната повреда, т.е. между установените правонарушения и тежестта на вредите е налице пряка причинна връзка.

При този извод, съдът следва да съобрази степента на приноса за настъпването на вредите. При определяне степента на съпричиняването е необходимо да се извърши съпоставка на поведението на участниците в произшествието, като съразмерността на действията или бездействията на пострадалия с останалите обективни и субективни фактори, станали причина за настъпване на ПТП, ще определят и приноса на пострадалия за настъпване на вредоносния резултат. Преценката е комплексна, като се определя степента на обективна вредоносност, както и дали действието или бездействието е противоправно и ако е виновно, каква е вината на пострадалия. Намаляването се определя според размера на причиняването в общата вреда, като се определя с оглед всички факти и обстоятелства, конкретно се взема предвид нарушението от страна на пострадалия, за да настъпи противоправният резултат.

Съдът приема, че в настоящия случай въпреки допуснатите от водача на лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № ВР***ВХ с прикаченото към него ремарке с рег. № ВР***ЕВ И. Й. нарушения на правилата за движение по пътищата, то ако водачът на застрахования лек автомобил „БМВ 520Д“ с рег. № А***НС А. А., беше изпълнил установените в чл. 20, ал.1 и ал.2 от ЗДвП задължения на водачите на пътни превозни средства, пътнo-транспортното произшествие със сигурност е щяло да бъде предотвратено. В общия причинно-следствен комплекс приносът на водача на лек автомобил „БМВ 520Д“ е много по-голям като обем в сравнение с този на пострадалия, т.е. нарушенията на водача на лек автомобил „БМВ 520Д“ значително превишават по тежест тези на пострадалия.

Съпоставяйки двата приноса, съдът приема, че приносът на пострадалият е от порядъка на 20 % спрямо основния такъв на делинквента, с колкото и на основание чл. 51, ал. 2 ЗЗД следва да бъде намалено определеното застрахователно обезщетение.

В обобщение определеният размер на обезщетението за неимуществени вреди от 30 000 лв. следва да се намали с 20% на 24 000 лв., а определеният размер на обезщетението за имуществени вреди в размер на 1050,99 лв. - на 840, 79 лв.

При горните мотиви съдът приема, че предявените иски за имуществени и неимуществени вреди са частично основателни и следва да се уважат, като се осъди ответното дружество ЗК „Лев Инс“ АД, гр.София да

заплати на ищеца И. И. Й. обезщетение за неимуществени вреди 24 000, 00 лева и обезщетение за имуществени вреди 840, 79 лева. За горницата над уважените размери до предявените размери на обезщетение, съответно за неимуществени вреди от 50 000 лв. и за имуществени вреди от 1102,54 лева, исквете не са доказани и следва да се отхвърлят, като неоснователни.

С оглед частичната основателност на главните искове следва да бъдат разгледани и акцесорните претенции за присъждане на законна лихва върху определените обезщетения.

В случая не е спорно, че ищецът е предявил претенцията си пред ответното застрахователно дружество на 05.09.2022 г.

По отношение договорите за застраховка на гражданската отговорност в КЗ са предвидени специални правила, съобразно които застрахователят се задължава: на осн. чл. 429, ал. 1, т. 1 КЗ - да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от последния на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие, а на осн. чл. 429, ал. 1, т. 2 КЗ – да покрие отговорността на застрахования за неизпълнение на негово договорно задължение. И в двата случая изрично чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ предвижда, че в застрахователното обезщетение се включват и лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на чл. 429, ал. 3 КЗ. Следователно от една страна отговорността на застрахователя спрямо увреденото лице е функционално обусловена от отговорността на застрахования, включително и по отношение на лихвите за забава, които последният дължи на увредения. От друга страна в чл. 429, ал. 3, изр. 2 КЗ изрично лимитира включените в застрахователното обезщетение, а оттам и в застрахователната сума, лихви за забава като ги ограничава до тези, които текат от момента на по-ранната от следните дати: датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от застрахования на осн. чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие от увреденото лице или от датата на предявяване на претенцията на увредения пред застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение, но не и от датата на настъпване на застрахователното събитие. По отношение на задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите в

чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ е предвидено, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, т. е. при ограниченията на чл. 429, ал. 3 КЗ - само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице. В чл. 494, т. 10 КЗ изрично се изключват от застрахователното покритие всички разноси и лихви извън тези по чл. 429, ал. 2 и ал. 5 КЗ при спазване на условията по чл. 429, ал. 3 КЗ, т. е. не се покриват лихви за периода от датата на деликта до датата на уведомяване на застрахователя.

След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като непроизнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с: 1/ изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и 2/ с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 432, ал. 1 КЗ (в горния смисъл е и решение № 128/04.02.2020 г. по т. д. № 2466/2018 г. на ВКС, I т. о.)

Съобразно посоченото и като се вземе предвид, че според приетите по делото писмени доказателства (извънсъдебна претенция от 05.09.2022 г.) пострадалият И. И. Й. е заявил пред застрахователя застрахователна претенция за заплащане на неимуществени вреди на 05.09.2022 г., както и че застрахователят не е определил и изплатил застрахователно обезщетение в сроковете по чл. 496 КЗ, то застрахователят следва да покрие спрямо увреденото лице отговорността на делинквента за дължимата лихва за забава върху обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди от датата на предявяване на претенцията от увреденото лице - 05.09.2022 г., а след изтичане на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законна лихва върху присъденото обезщетение за собствената си забава.

Следователно претенцията за законна лихва върху обезщетенията за имуществени и неимуществени вреди, считано от 05.09.2022 г. до окончателното изплащане на сумите, е основателна и следва да бъде уважена.

По разноските:

С оглед изхода на делото всяка от страните има право на разноси.

Ищецът е направил разноси за възнаграждение на вещите лица по назначените експертизи общо 600,00 лв. и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК

ответникът му дължи направените по делото разноси по съразмерност в размер 291, 66 лева.

От пълномощника на ищеца своевременно е поискано присъждане на адвокатско възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, за оказана безплатна правна помощ на ищеца. Видно е от приложения договор за правна защита и съдействие от 21.11.2023 г. (л.220-гръб), сключен между адв. П. Б. Д. и ищеца, че са уговорени безплатно процесуално представителство и защита по настоящото дело на основание чл.38, ал.2 вр. с чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закон за адвокатурата /ЗА/, т.е. осъществяване на безплатна адвокатска защита на лице, което е в материално затруднение. Съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА, когато е осъществена безплатна адвокатска помощ в тази хипотеза, ако насреещната страна дължи разноси, както е в случая, адвокатът има право на възнаграждение, което съдът определя в размер не по-нисък от предвидения в Наредбата по чл. 36, ал. 2 от ЗА и осъжда другата страна да го заплати. Това е възнаграждение, което при наличие на законовите предпоставки се присъжда в полза на самия адвокат, оказал безплатната помощ и съдействие и за да упражни адвокатът това свое право, той следва да представи сключен със страната договор за правна защита и съдействие, в който да посочи, че договореното възнаграждение е безплатно на основание някоя от хипотезите по чл. 38, ал. 1 ЗА. В конкретния случай хипотезата на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА е налице, което е видно от представените от ищеца документи във връзка с искането му за освобождаване от заплащане на държавна такса на основание чл. 83, ал. 2 от ГПК.

В случая, съразмерно на уважената част от исковете, възнаграждението следва да бъде определено по чл. 7, ал. 2, т. 3 (по иска за неимуществени вреди) и по чл. 7, ал. 2, т. 1 (по иска за имуществени вреди) от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, като изчислено съобразно посочената разпоредба възлиза на сумата 2420, 00 лв. по иска за неимуществени вреди и на сумата 400, 00 лв. по иска за имуществени вреди, или общо 2820, 00 лв. С оглед изхода на делото и на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА ответникът следва да бъде осъден да заплати посочената сума на пълномощника на ищеца адв. П. Б. Д. от АК-София.

Преди изчисляване на разноските, които ищецът дължи на ответника по делото, съдът следва да се произнесе по направеното от ищцовата страна с

молбата от 18.12.2023г. възражение по чл.78, ал.5 от ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение на пълномощника на ответника.

Съгласно разпоредбата на чл. 78, ал.5 ГПК, е възможно адвокатският хонорар да бъде намален от съда по искане на насрещната страна, поради прекомерност, когато размерът му не отговаря на фактическата и правна сложност на делото, и то до размера, посочен в Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на ответника е в размер 1000 лв., видно представения на л.240 по делото договор за правна помощ № 134/28.07.2023г., а съгласно чл. 7, ал.2, т.4 и чл. 7, ал.2, т.2 от Наредба № 1/09.07.2004г. при заведени иски съответно за сумите 50 000,00 лв. и 1102, 54 лв., същото би следвало да бъде в общ размер 5060, 25 лв. Следователно платеният от ответника адвокатски хонорар е значително под минималния размер, посочен в Наредбата, поради което не следва да бъде намаляван.

Ответникът е направил разноски за възнаграждение на вещото лице по назначената съдебно-автотехническа експертиза в размер 200, 00 лв. и за разноски и възнаграждение на свидетел от 50, 00 лева или общо 250,00 лева, поради което на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК ищецът му дължи направените по делото разноски по съразмерност в размер 128, 48 лв. за възнаграждение на вещото лице и разноски и възнаграждение на свидетел, и 513, 90 лв. адвокатско възнаграждение.

Когато делото е решено в полза на лице, освободено от държавна такса или от разноски по производството, осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски. Съответните суми се присъждат в полза на съда – чл. 78, ал. 6 ГПК. Съдебната практика приема, че и в случаите по чл. 78, ал. 6 от ГПК осъденото лице е длъжно да заплати всички дължащи се такси и разноски, но съразмерно с уважената част от исковите (така Решение № 311/08.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2018 г., IV г. о., Решение № 321/30.01.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1159/2017 г., IV г. о.). Следователно, доколкото ищецът е освободен от внасяне на държавна такса, на основание чл. 78, ал.6 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Враца по съразмерност 993,63 лв. държавна такса.

Така мотивиран, Врачански окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявана С. А., В. И., М. Д. и П. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ на И. И. Й., ЕГН *****, от ***, сумата 24 000, 00 лв. (двадесет и четири хиляди лева), представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, както и сумата 840, 79 лева обезщетение за претърпени имуществени вреди, причинени му в резултат на ПТП на 09.04.2022 г. на път III-103 км. 0+120, на изхода на гр. Мездра в посока гр. София, от лек автомобил марка „БМВ“, модел „520Д“ с рег. № А *** НС, управляван от А. П. А., ЕГН: *****, дължимо по задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, обективирана в застрахователна полица с период на валидност от 04.11.2021 г. до 04.11.2022 г., ведно със законната лихва за забава върху тази суми, считано от 05.09.2022 г. до окончателното ѝ изплащане, както и направените разноски по делото, съразмерно на уважената част от исквете, в размер 291, 66 лева, като ОТХВЪРЛЯ предявения иск за обезщетение за неимуществени вреди с правно основание чл. 432 КЗ вр. чл. 380 КЗ, във вр. с чл. 45 и чл. 52 ЗЗД в частта за разликата над сумата 24 000,00 лв. до пълния претендиран размер от 50 000,00 лв., както и предявения иск за обезщетение за имуществени вреди в частта за разликата над сумата 840, 79 лв. до пълния претендиран размер от 1102,54 лв., като неоснователни.

ОСЪЖДА И. И. Й., ЕГН *****, от ***, ДА ЗАПЛАТИ на ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявана С. А., В. И., М. Д. и П. Д. – изпълнителни директори, разноски по съразмерност в размер 128, 48 лв. за възнаграждение на вещото лице и разноски и възнаграждение на свидетел, и 513, 90 лв. адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявана С. А., В. И., М. Д. и П. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ на адвокат П. Б. Д. от АК-София, с адрес: ***, сумата 2820, 00 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за оказаната безплатна адвокатска помощ и съдействие на И. И. Й., ЕГН *****, - ищец по т.д. № 191/2022г. на Окръжен съд - Враца, съразмерно с уважената част на исквете.

ОСЪЖДА ЗК "Лев Инс" АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София, ***, представлявана С. А., В. И., М. Д. и П. Д. – изпълнителни директори, ДА ЗАПЛАТИ полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Окръжен съд - гр. Враца държавна такса в размер 993,63 лв., съразмерно на уважената част от исковете, както и 5 (пет) лева – за служебно издаване на изпълнителен лист при неплащане на сумата в срока за доброволно изпълнение.

Решението може да се обжалва пред Апелативен съд - София в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____